

Нѣкои отъ офицеритѣ обвиняваха генералъ Скобелева въ губение на врѣме. Други отиваха още по-далечъ, като обвиняваха генерала въ желание съ чужди ржцѣ да гребе жаръ и малцина бѣха тия, които го защищаваха, като казваха, че не е възможно да се встѣпи въ бой безъ полската артиллерия.

Кои бѣха прави въ прѣдположенията си, азъ не мога да кажа. Само това ще кажа, че на 30-и декемврий, когато отидохъ въ Химитлии да видя нашитѣ ранени офицери, видѣхъ, че едвамъ тогава 4-и фунтовата батарея се спущаше отъ Балкана. Значи, безъ полската артиллерия е можало и трѣбвало да се встѣпи въ бой . . .

Най-послѣ, дружинитѣ получиха заповѣдь да се спустнатъ въ долината. Първи се спустнаха 5-а и 6-а дружини. 3-я и 4-а дружини се поведоха на долу по пѣтя, който криволи по склона и се спуща въ с. Химитлии.

— Защо ли не ни спустнатъ право по склона на долу? се питаха нетърпѣливитѣ опълченци. Тукъ не е толкова стрѣмно, както горѣ.

Наистина, отъ мѣстоположението до бивуака на 16-а дивизия, по склона имаше не повече отъ 1—1 $\frac{1}{2}$ верста расстояние, което можеше да се прѣмине въ около $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ часа. Склона, дѣйствително, е стрѣменъ, но не бѣше по-стрѣменъ отъ прѣминатия вчера.

При спуска, по пѣтя грозни картини ни се прѣдставиха прѣдъ очитѣ! Падналитѣ въ боя вчера войници още не бѣха прибрани. Тѣ, потънали въ кръвъ, се търкаляха по пѣтя и склона на възвишенността. Между убититѣ азъ видѣхъ единъ, лѣгналъ задъ единъ камѣкъ съ насочена напрѣдъ пушка, види се съ цѣль да стрѣля, но неприятелския, вѣроятно разривенъ куршумъ, положително му бѣше прѣсналъ главата. Тя — главата, прѣдставляваше една масса отъ кръвъ и мозѣкъ. Другъ бѣше лѣгналъ на едната си страна, като че ли спѣше. Имаше убити и въ такива положения, които показваха, че нещастнитѣ много сж се борили съ смъртта и сж прѣтърпѣли страшни мъки.

Горнята картина бѣше далечъ отъ да дѣйствува благотворно на нравственното настроение на войницитѣ. При тая обстановка неволно дохождаше всѣкому мисльта, че слѣдъ нѣколко врѣме и него можеше да постигне сжщата участь. И чудно, че началството не се бѣ распоредило да се прибератъ